Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування

Білостоцький технологічний університет (Польща)

Університет прикладних наук (Литва)

Відземський університет прикладних наук (Латвія)

Університет «Aurel Vlaicu» в м. Арад (Румунія)

Міжнародний науково-освітній та навчальний центр (Естонія)

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Кафедра фінансів

Донецький національний університет імені Василя Стуса

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»

Луцький національний технічний університет

Одеський національний економічний університет

РОЗВИТОК ФІНАНСОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ: ЗАГРОЗИ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції

27 листопада 2025 р.

Полтава
2025

2. The Impact of IFRS Adoption on Financial Reporting Relevance in Eastern and Western Europe. Sciendo, 2024. URL: https://www.researchgate.net/publication/379232367_Impact_of_IFRS_Adoption_on_Financial_Statements_Value_Relevance_A_Study_of_Eastern_vs_Western_European_Countries

3. Hedge accounting usage and capital investment: European evidence under IFRS requirements EY. Real Estate IFRS Financial Statements Survey 2024. Ernst & Young Global Limited, 2024. URL: https://www.researchgate.net/publication/384199006_Hedge_accounting_usage_and_capital_investment_European_evidence_under_IFRS_requirements

4. BASF SE. Notes to the Consolidated Financial Statements: Fixed Assets. BASF Group Annual Report, 2024. URL: https://report.basf.com/2024/en/financial-statements/notes.html

5. Capital structure and performance: evidence from European listed companies, 2024. URL: https://www.researchgate.net/publication/338235632

УДК 657

Дмитренко Алла Василівна,
доктор економічних наук, доцент
Храмцов Андрій Сергійович,
магістрант
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(Україна)

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ МАЙНА

Проблеми і труднощі інвентаризації виникають при появі помилок під час самого процесу проведення інвентаризації майна. На більшості підприємствах інвентаризація проводиться ручним способом на паперових носіях, які в свою чергу, при великій кількості основних засобів, що припадають на одну матеріально–відповідальну особу, створює ряд складнощів і проблем при зборі даних, зведенні фактичних відомостей з обліковими даними і оформленні результатів. А також хочеться зазначити, що проведення інвентаризації ручним способом, є однією з причин значних трудовитрат і досить низьким рівнем контролю майна. Інвентаризація є досить трудомісткою процедурою, пов’язаною з ручним методом її проведення і великою кількістю інвентарних об’єктів.

В науковій літературі є багато підходів до визначення понятт «інветаризація», проте, на нашу думку, найбільш повно його сформулював С. В. Бардаш: «під інвентаризацією слід розуміти перевірку та оцінку фактичної наявності об’єкта контролю, якому притаманний комплекс наступних господарсько–правових ознак: наявність розпорядчого документа; здійснення дій колегіальним органом; встановлення кількісних і якісних характеристик об’єкта; реєстрація та оцінка фактів, нормативно–правове регулювання, рахункова та бухгалтерська обробка документів; узагальнення та реалізація результатів; прийняття рішень» [1, с.108–111].

Інвентаризація дає уявлення про вартість інвентарю. Через високу вартість, важливо мати доступ до інформації про вартість інвентарю підприємства. Це допоможе приймати ключові рішення, наприклад, чи має підприємство занадто багато або занадто мало запасів, і отримати інформацію про закупки товарів. Використовуючи бухгалтерське програмне забезпечення, можна створювати детальні звіти, в яких відображені статті витрат. У цих звітах також показано, у яких постачальників

найчастіше купують, а у яких – ні. Інформація про продажі товарів може бути ключовим аргументом для постачальників щодо зменшення закупівельних цін. Професійне програмне забезечення для ведення бухгалтерського обліку може не лише створити звіт про продажі, а й сформувати звіти по контрагентах (клієнтах), щоб дізнатися, хто які товари купує. Сьогодні відоме таке програмне забезпечення: НВІС, Інфін.Online, Vesta.Tax, Service Cloud і ін. Програми такого типу надають широкі можливості синхронного заповнення, а також оновлення інформації інвентарних карток та інших регістрів в процесі заповнення електронних первинних документів під час вступу, руху, вибуття основних засобів. Застосування комп'ютерних технологій є одним із способів покращення проведення інвентаризації. Можна майже повністю комп'ютеризувати процес проведення інвентаризації товарів, проставивши штрих–коди на товарах. Таке проведення інвентаризації вирішує одразу кілька проблемних проблем, а саме: дотримання об'єктивності, точності результатів, термін проведення, зменшення обсягу трудових витрат. Комп'ютеризація процедури здійснення інвентаризації цінностей вимагає створення комп'ютерних програм, блоку проведення інвентаризації цінностей і оформлення її результатів. Програма виконання процедур інвентаризації при комп'ютеризації здійснюється за заданим алгоритмом, за допомогою якого виконується програма послідовності процедур контролю при інвентаризації цінностей, забезпечується досягнення бажаного результату.

В умовах застосування комп'ютерної техніки і програм бухгалтерського обліку є можливість побудувати таку структуру аналітичного обліку за рахунком «Нестачі і втрати від псування цінностей», яка дозволить мати будь–яку інформацію для потреб управління. Електронний документ може бути доказом, якщо він складений з дотриманням всіх вимог і можна довести його цілісність та справжність.

З розвитком обліку та його технічної бази методика й порядок проведення інвентаризації вдосконалюються. Зокрема, використання сучасної комп'ютерної техніки та впровадження автоматизованого робочого місця в організацію обліку дають змогу підвищити оперативність обліку. Ефективним методом для вирішення цих питань є впровадження інформаційних комп'ютерних технологій у торговельних мережах з застосування кодування інформації. Штрихове кодування, тобто подання певних даних за допомогою штрихового коду, який є комбінацією послідовно розташованих паралельних темних та світлих смуг, розміри та розташування яких є різними та вони встановлені за певними правилами. Технологія радіочастотної ідентифікації активно впроваджується в діяльність мережі торговельних закладів та промислових підприємств у Європі. Суттєвість показників використання технології радіочастотної ідентифікації на підприємствах Європи пояснюється значними перевагами застосування радіочастотних міток в обліку й аналізі товарообігу порівняно з ідентифікацією товарів за штрих–кодами.

Налагодити проведення інвентаризації можна також за рахунок застосування в господарській діяльності автоматизованого обліку, графіку проведення інвентаризації з метою узагальнення та систематизації інформації, що знизить трудомісткість апарату управління, бухгалтерської служби, а також позитивно вплине на ефективне використання фінансових ресурсів і майно підприємства [2, с.59–63].

Таким чином, застосування та впровадження технології штрихового кодування та ідентифікації об'єктів є ефективним методом скорочення трудомісткості процесів інвентаризації та дозволяє підвищити контроль над збереженням і місцезнаходженням майна, використання систем RFID (англ. Radio Frequency IDentification, радіочастотна ідентифікація) – прикріплення до об'єктів RFID–міток і зчитування з них сигналів спеціальним обладнанням. Запропонована технологія є універсальною для виявлення

основних недоліків внутрішньогосподарського контролю в різних умовах і на різних підприємствах та в різних інформаційних системах, з різними способами організації бізнесу і бухгалтерського обліку. Але слід зазначити два важливі моменти. По–перше, безперервний внутрішньогосподарський контроль та постійний аудит не можуть бути успішними у виявленні всіх проблем. Оскільки розрахунки ґрунтуються на аналітичних дослідженнях, вони мають два недоліки: вони можуть в окремих випадках як не помічати помилки, так і спрацьовувати помилково. Тому, інвентаризація включає в себе багато процесів, які потребують удосконалення.

Література

1. Бардаш С.В. Інвентаризація при аудиті виробничих запасів. Республіканська науково-практична конференція з аудиту «*Удосконалення національних нормативів аудиту*». Житомир: ЖІТІ. 2023.
2. Кузьмінський Р. Реформування бухгалтерського обліку. *Фінанси України*. 2019. 8. С. 59– 63.
3. Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995 р. №108/95. URL: http://zakon4.rada.gov.ua.
4. Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану: Закон України від 15 березня 2022 року №2136-IX, чинний. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-20#Text.
5. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування: наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. №291, ост. ред. від 29.07.2022. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893- 99#Text.

УДК 657:33

Подоляк Яна Ігорівна,
студентка,
Науковий керівник: ***Коба О.В.,*** *к.т.н., доцент*
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(Україна)

ТРАНСФОРМАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Сучасний етап розвитку світової економіки характеризується стрімким впровадженням цифрових технологій, що суттєво змінює підходи до формування, обробки та використання облікової інформації.

Цифровізація бізнес-середовища перетворює функцію системи бухгалтерського обліку з інформаційно-реєстраційної на аналітико-управлінську, тісно інтегровану з інформаційними технологіями. У цих умовах цифрова економіка виступає каталізатором модернізації облікових процедур та переосмислення місця й ролі бухгалтера у структурі підприємства.

Одним із ключових напрямів трансформації є автоматизація облікових процесів, яка передбачає перехід від ручного введення та обробки даних до комплексних ERP-систем, здатних забезпечити безперервність та точність інформаційних потоків [1].

Автоматизація дозволяє мінімізувати вплив людського фактора, підвищує оперативність формування звітності та створює основу для інтегрованого управління ресурсами підприємства. У результаті бухгалтер отримує більше можливостей для